

**CRNA GORA
MINISTARSTVO ODBRANE**

**Izvještaj
o realizaciji Akcionog plana za implementaciju
Strategije odbrane Crne Gore
2023-2026, za 2024. godinu**

Podgorica, jun 2025. godine

Sadržaj

1. UVOD	3
2. STEPEN REALIZACIJE AKCIONOG PLANA 2023-2026 U 2024. GODINI	4
3. NAPREDAK U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA U 2024. GODINI	6
4. TABELARNI PRIKAZ REALIZACIJE MJERA IZ AKCIONOG PLANA DOSPJELE NA REALIZACIJU U 2024. GODINI	16
5. PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD	27

1. UVOD

Akcioni plan za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2023-2026 (u daljem tekstu: Akcioni plan 2023-2026) je dokument javne politike kojim se razradom utvrđenih strateških i operativnih ciljeva definišu aktivnosti čija uspješna ili neuspješna realizacija u definisanim rokovima posredno pokazuje efikasnost i učinkovitost krovnog strateškog dokumenta iz oblasti odbrane, odnosno Strategije odbrane Crne Gore (u daljem tekstu: Strategija odbrane). Akcioni plan 2023-2026 sadrži četiri strateška cilja, devet operativnih ciljeva, 18 aktivnosti i 43 indikatora rezultata, od kojih se osam realizuje kontinuirano. Riječ je o strateškom akcionom planu, čiju realizaciju je potrebno pratiti i redovno izvještavati Vladu Crne Gore ukazujući na sve prednosti, ali i nedostatke uočene tokom izvještajnog perioda.

Strateški i operativni ciljevi predstavljaju kombinaciju odbrambenih interesa i odgovora Crne Gore na bezbjednosne izazove, rizike i prijetnje, koji su definisani u Strategiji odbrane, a čija implementacija, kroz aktivnosti iz Akcionog plana 2023-2026, predstavlja prioritet za period na koji se odnosi ovaj dokument sa ciljem dosljedne implementacije Strategije odbrane.

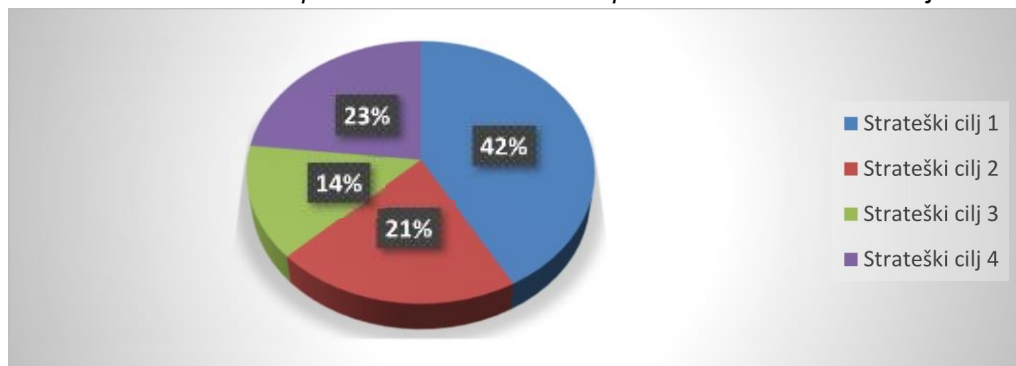
Strateški i operativni ciljevi Akcionog plana 2023-2026 dati su u Tabeli 1:

Tabela 1: Strateški i operativni ciljevi u Akcionom planu 2023-2026

Strateški cilj 1	Zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nezavisnosti Crne Gore
Operativni cilj 1	Razvoj odbrambenih sposobnosti
Operativni cilj 2	Jačanje vojno-obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta
Operativni cilj 3	Unapređenje sistema sajber odbrane, bezbjednosti i sigurnosti
Strateški cilj 2	Doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse
Operativni cilj 1	Unapređenje nacionalnih sposobnosti za doprinos kolektivnom sistemu bezbjednosti.
Operativni cilj 2	Unapređenje integriteta u sistemu odbrane
Strateški cilj 3	Očuvanje mira i bezbjednosti u regionu i svijetu
Operativni cilj 1	Unapređenje sposobnosti za odgovor na prepoznate asimetrične izazove, rizike i prijetnje
Operativni cilj 2	Razvoj sposobnosti prekogranične saradnje.
Strateški cilj 4	Razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sposobnosti za krizno upravljanje
Operativni cilj 1	Razvoj sistema kriznog upravljanja
Operativni cilj 2	Razvoj civilne spremnosti i otpornosti

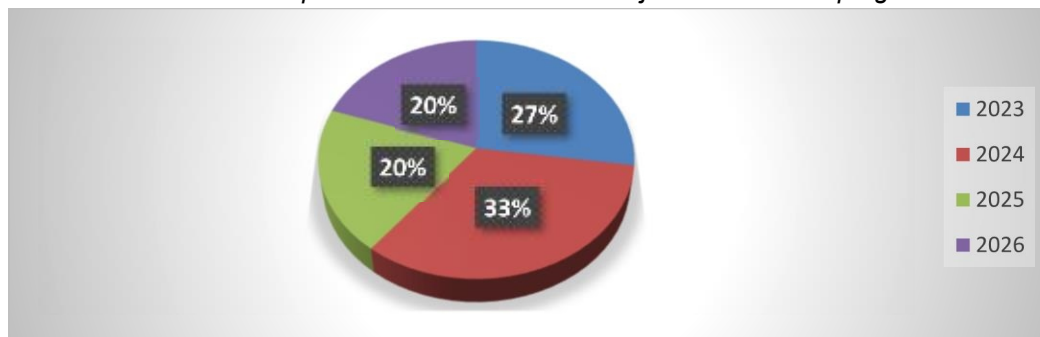
Sagledavajući strateške i operativne ciljeve iz predmetnog plana, na Grafikonu 1 dat je procentualni prikaz indikatora rezultata po utvrđenim strateškim ciljevima.

Grafikon 1: Procentualni prikaz indikatora rezultata po utvrđenim strateškim ciljevima

Na Grafikonu 2 dat je procentualni prikaz indikatora rezultata po godinama realizacije Akcionog plana 2023-2026. Za 2024. godinu, u planu je bila realizacija 33% indikatora rezultata u odnosu na njihov ukupan broj, s tim što je važno istaći da se njih osam realizuje kontinuirao.

Grafikon 2: Procentualni prikaz indikatora rezultata koje treba ostvariti po godinama realizacije

2. STEPEN REALIZACIJE AKCIONOG PLANA 2023-2026 U 2024. GODINI

U skladu sa Akcionim planom 2023-2026, tokom 2024. godine, planirana je realizacija 27 indikatora rezultata, kako je prikazano u Tabeli 2:

Tabela 2: Broj indikatora rezultata po strateškom cilju u 2024. godini

Naziv strateškog cilja	Broj indikatora rezultata u 2024. godini
1. Zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nezavisnosti Crne Gore	11
2. Doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse	8
3. Očuvanje mira i bezbjednosti u regionu i svijetu	2
4. Razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sposobnosti za krizno upravljanje	6
UKUPNO	27

Od ukupno 27 indikatora rezultata, 13 je realizovano, 3 su djelimično realizovana, dok 11 nije realizovano.

Grafikon 3: Prikaz realizacije indikatora rezultata po strateškim ciljevima u 2024. godini

Analizom Grafikona 3, izražena je nerealizacija indikatora rezultata koje su definisane za implementaciju Strateškog cilja 1, posebno Operativnog cilja 1, kojima je fokus stavljen na unapređenje strateškog, normativnog i institucionalnog okvira, odnosno omogućavanje planiranog razvoja i modernizacije Vojske uz obezbjeđivanje potrebnih finansijskih sredstava. Naime, nijesu realizovane aktivnosti koje se odnose na unaprjeđenje strateškog i normativnog okvira, poput izrade Strategije za suprotstavljanje hibridnim prijetnjama, kao i zakonskih i podzakonskih akata u oblasti odbrane. Nerealizacijom indikatora rezultata, nijesu postignuti rezultati koji se odnose na donošenje ciljanih strateških, zakonskih, podzakonskih i doktrinarnih akata, koji su od suštinskog značaja za dalji razvoj odbrambenih sposobnosti, u cilju zaštite suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nezavisnosti Crne Gore.

U ovom dijelu značajno je navesti da je, iako nije obaveza koja proizilazi iz Akcionog plana 2023-2026, Ministarstvo odbrane, izradilo, a Vlada Crne Gore, usvojila Plan investiranja Crne Gore u odbranu 2025-2028¹. Riječ je o strateškom, srednjeročnom planu ulaganja u odbranu, koji je usklađen sa aktuelnim nacionalnim strateškim dokumentima planiranja odbrane² i obavezama koje proističu iz članstva Crne Gore u NATO.

¹ Zaključak Vlade Crne Gore broj 10-801/24-272/2 od 16.01.2025.

² Dugoročni plan razvoja odbrane Crne Gore 2019-2028.

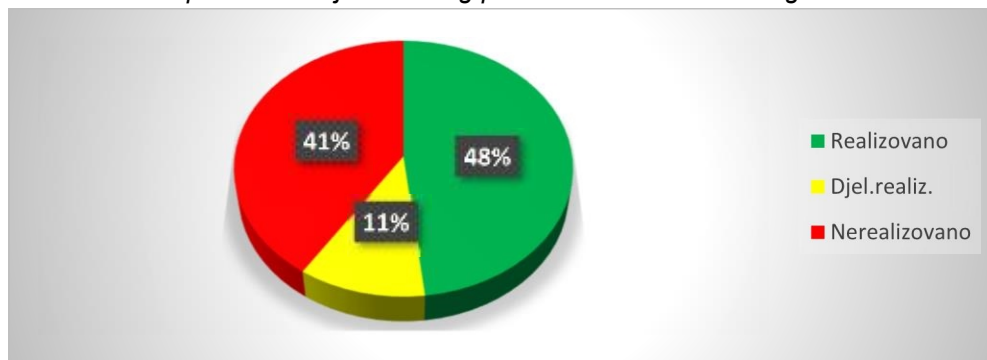
Takođe, na Grafikonu 3 može se vidjeti da je realizacija bila uspješna u dijelu ispunjavanja Strateškog cilja 2, gdje je fokus bio usmjeren na doprinos kolektivnoj bezbjednosti, odnosno daljem razvoju normativnog okvira i sistemu edukacije u oblasti integriteta u sistemu odbrane, što će omogućiti puni doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse.

Pozitivna realizacija utvrđenih aktivnosti i indikatora rezultata karakteristična je i za Strateški cilj 3: Očuvanje mira i bezbjednosti u regionu i svijetu, što je, u skladu sa Akcionim planom 2023-2026, stalan zadatak.

U dijelu implementacije aktivnosti i indikatora rezultata iz oblasti koju obuhvata Strateški cilj 4: Razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sposobnosti za krizno upravljanje, takođe, se može konstatovati napredak u odnosu na 2023. godinu, iako je potrebno učiniti dodatne napore za njegovo potpuno i uspješno ispunjavanje.

Ukoliko kompletnu realizaciju prevedemo na procenete, kao na Grafikonu 4, stepen realizacije indikatora rezultata iz Akcionog plana 2023-2026 u 2024. godini, iznosi 48%. Međutim, važno je istaći i da 41% indikatora rezultata nije realizovano, koje moraju biti u posebnom fokusu u narednom periodu.

Grafikon 4: Stepen realizacije Akcionog plana 2023-2026 u 2024. godini

Indikatori rezultatata koje je trebalo ostvariti u 2024. godini, uglavnom su bili u nadležnosti Ministarstva odbrane i Generalštaba Vojske Crne Gore, dok je jedan manji dio bio u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova i drugih institucija. Takođe, važno je istaći da je nastavljena realizacija pet indikatora rezultata, koja nijesu realizovana u 2023. godini.

3. NAPREDAK U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA U 2024. GODINI

Strategija odbrane Crne Gore je strateški dokument kojim se dugoročno uređuje i usmjerava razvoj sistema odbrane, kao i angažovanje i razvoj odbrambenih resursa u odgovoru na savremene bezbjednosne izazove, rizike i prijetnje.

Strategija odbrane je usklađena sa Strategijom nacionalne bezbjednosti i oba dokumenta čine krovna strateška dokumenta Crne Gore, odnosno polaznu osnovu zaštite interesa Crne Gore, koji su utvrđeni Ustavom.

Nakon sticanja članstva Crne Gore u NATO, 05. juna 2017. godine, obje krovne strategije su usklađene sa novom realnošću, pridajući značaj pripadnosti Crne Gore kolektivnom sistemu odbrane, koji se direktno ogleda u Strateškom cilju 2, ali i posredno kroz pojedine aktivnosti i indikatore rezultata ostalih strateških i operativnih ciljeva.

Jasno utvrđeni strateški ciljevi, prepoznati Strategijom odbrane Crne Gore, determinisali su operativne ciljeve koji su razrađeni na aktivnosti, čija implementacija je nastavila da se prati.

U okviru Strateškog cilja 1: **Zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nezavisnosti Crne Gore**, Akcioni plan 2023-2026 je utvrdio tri operativna cilja:

Operativni cilj 1				
Razvoj odbrambenih sposobnosti				
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir	Postojeći strateški, normativni i institucionalni nije prilagođen i usklađen sa novonastalim promjenama u geostrateškom okruženju Crne Gore	Nije realizovan ni jedan planirani indikator rezultata do kraja 2024. godine		Donešena i usvojena ključna strateška dokumenta, normativni i institucionalni okvir usklađen sa nacionalnim potrebama i obavezama koje proizilaze iz članstva u NATO i primjenjuje se u potpunosti
Indikator učinka b)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Omogućen planirani razvoj i modernizacija Vojske kroz obezbjeđenje potrebnih finansijskih sredstava	1.43 % BDP za sistem odbrane, struktura budžeta Ministarstva odbrane neodgovarajuća (administrativni troškovi/operativni troškovi/opremanje i modernizacija)	Na kraju 2024. godine Crna Gora je za sistem odbrane potrošila 1,75% BDP.		Dostignuta projektovana vrijednost izdvajanja BDP za sistem odbrane, struktura budžeta i procenat izdvajanja iz budžeta odbrane za opremanje i modernizaciju Vojske Crne Gore u skladu sa Planom investiranja u odbranu Crne Gore 2019 – 2024. godine

Opis realizacije planiranih aktivnosti:

1.1.1. Implementacija, donošenje novih, izmjene i dopune važećih strateških i drugih planskih dokumenata za razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore i njihova implementacija.

Indikator rezultata: Ministarstvo odbrane donijelo Doktrinu Vojske Crne Gore.

Nije realizovan.

Preporuka: Realizovati u 2025. godini.

Indikator rezultata: Vlada donijela Strategiju za sprječavanje hibridnih prijetnji.

Nije realizovan.

Preporuka: Nacrt Strategije je urađen i nakon mišljenja relevantnih institucija uputiti Vladi na donošenje.

1.1.2. Usklađivanje normativnog okvira za razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore.

Indikator rezultata: Skupština donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vojski Crne Gore.

Nije realizovan

Preporuka: Izrada nacrta Zakona je u toku. Realizovati u 2025. godini.

Indikator rezultata: Donijeti podzakonski akti za sprovođenje Zakona o Vojski Crne Gore.

Nije realizovan

Preporuka: Nakon donošenja Zakona (planirano je upućivanje Vladi na utvrđivanje do kraja II kvartala 2025. godine), pristupiti izradi i donošenju podzakonskih akata.

Indikator rezultata: Donijeti podzakonski akti za sprovođenje Zakona o odbrani Crne Gore.

Nije realizovan

Preporuka: Nakon donošenja Zakona (planirano je upućivanje Vladi na utvrđivanje do kraja II kvartala 2025. godine), pristupiti donošenju podzakonskih akata.

Indikator rezultata: Ministarstvo odbrane donijelo Formaciju Vojske Crne Gore.

Nije realizovan

Preporuka: Donijeti Formaciju Vojske u 2025. godini, u skladu sa zahtjevima novog paketa NATO ciljeva sposobnosti i misijama i zadacima Vojske.

1.1.3. Unapređenje kapaciteta za razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore.

Indikator rezultata: Izvršena transformacija komandi i jedinica Vojske Crne Gore u skladu sa Odlukom Vlade o OFS i brojnoj veličini Vojske Crne Gore.

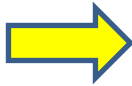
Nije realizovan.

Preporuka: Na osnovu Odluke Vlade o organizacijsko-formacijskoj strukturi i brojnoj veličini Vojske pristupiti transformaciji komandi i jedinica, uzimajući u obzir zahtjeve za razvoj odbrambenih sposobnosti, misije i zadatke Vojske.

Indikator rezultata: Vojni vazduhoplovni autoritet prepoznat od strane NATO kao nosilac i garant uspostavljenog, standardizovanog i implementiranog sistema plovidbenosti.

Nije realizovan.

Preporuka: Tokom 2025. godine završiti proces sertifikacije Vojno vazduhoplovnog autoriteta od strane NATO.

Operativni cilj 2				
Jačanje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta				
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir za vršenje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova	Strateški, normativni i institucionalni okvir ne omogućava puni razvoj vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta	Na kraju 2024. godine nije unaprijeđen normativni i institucionalni okvir za puni razvoj vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta		Strateški, normativni i institucionalni okvir omogućava neophodni razvoj vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta i interoperabilnost sa NATO

Opis realizacije planiranih aktivnosti:

1.2.1. Usklađivanje normativnog okvira za jačanje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta.

Indikator rezultata: Skupština donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima.

Nije realizovan.

Preporuka: Preduslov za donošenje Zakona je prethodno usklađivanje sistemskih propisa iz oblasti odbrane (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci Crne Gore). Planirano da se aktivnost realizuje po usvajanju prethodno navedenih propisa.

1.2.2. Unapređenje međuresorne saradnje u oblasti razmjene obavještajno-bezbjednosnih podataka.

Indikator rezultata: Potpisani sporazumi o saradnji sa subjektima obavještajno-bezbjednosnog sektora (ANB, Državno tužilaštvo, Uprava prihoda i carina i dr.)

Djelimično realizovan.

Preporuka: Sporazumi o saradnji sa subjektima obavještajno-bezbjednosnog sektora potpisani sa jednim brojem subjekata (Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agencija za nacionalnu bezbjednost). U 2025. godini nastaviti sa sa potpisivanjem sporazuma sa preostalim subjektima.

Operativni cilj 3	Unapređenje sistema sajber odbrane, bezbjednosti i sigurnosti			
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir nije usklađen sa zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir se u kontinuitetu osavremenjuje i unapređuje		Donešena i usvojena sva ključna strateška i normativna dokumenta i uspostavljen institucionalni okvir usklađen sa nacionalnim potrebama i zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja

Opis realizacije planiranih aktivnosti:

1.3.1. Donošenje novih, izmjene i dopune važećih strateških i drugih planskih dokumenata za unapređenje sistema sajber odbrane, bezbjednosti i sigurnosti.

Indikator rezultata: Unapređenje sposobnosti Bezbjednosnog operativnog centra Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore (SOC) za odgovor.

Realizovan.

U toku 2024. godine planirana je i izvršena nabavka opreme i softverskih alata Unapređenje sposobnosti Bezbjednosnog operativnog centra Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore (SOC) u iznosu od 200.000,00€.

U okviru Strateškog cilja 2: **Doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse**, Akcioni plan 2023-2026 je utvrdio dva operativna cilja:

Operativni cilj 1	Unapređenje nacionalnih sposobnosti za doprinos kolektivnom sistemu bezbjednosti			
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Strateški, normativni i institucionalni okvir omogućava puni doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir u potpunosti ne omogućava doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse	Usvojen Plan investiranja Crne Gore u odbranu 2025-2028		Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir inoviran i usklađen za omogućavanje punog doprinosa razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse
Indikator učinka b)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Nacionalni proces planiranja odbrane usklađen sa procesom planiranja u NATO (NDPP)	Nacionalni proces planiranja odbrane djelimično usklađen sa zahtjevima iz procesa planiranja odbrane u NATO (NDPP)	Pozitivne ocjene NATO o usklađenosti sa zahtjevima iz procesa planiranja odbrane u NATO (NDPP)		Nacionalni proces planiranja odbrane omogućava balansirani razvoj nacionalnih sposobnosti i sposobnosti neophodnih za doprinos kolektivnom sistemu odbrane

Opis realizacije planiranih aktivnosti:

2.1.1. Unapređenje kapaciteta za doprinos kolektivnom sistemu bezbjednosti.

Indikator rezultata: Izvršeno opremanje lakim oklopnim vozilima, borbenim sredstvima i sistemima čime je unaprijeđena mobilnost, vatrena moć i zaštita dijela deklariranih jedinica na nivou zahtijevanom kroz NATO paket Ciljeva sposobnosti.

Djelimično realizovan.

Preporuka: S obzirom da je od 65 kupljenih, do sada isporučeno 61 lako oklopno vozilo, nastaviće se sa isporukom i prijemom preostalih vozila u 2025. godini. Takođe, predstoji ugradnja DUOS stanica.

Indikator rezultata: Deklarisane jedinice Vojske Crne Gore ocijenjene i sertifikovane u skladu sa NATO standardima.

Realizovan.

Indikator rezultata: Afiliacija jedinica Vojske Crne Gore u sastav NATO snaga.

Realizovan.

Preporuka: Ovaj indikator rezultata odvija se u kontinuitetu, te nastaviti praćenje i tokom 2025. godine.

Indikator rezultata: 50% jedinica KoV opremljeno i osposobljeno za angažovanje u NATO vođenim misijama i operacijama.

Realizovan.

Preporuka: Ovaj indikator će se implementirati u skladu sa rokovima utvrđenim u okviru paketa NATO ciljeva sposobnosti 2025.

Indikator rezultata: 10% jedinica KoV osposobljeno i opremljeno za stalno („održivo“) angažovanje u NATO misijama i operacijama.

Realizovan.

Preporuka: Ovaj indikator će se implementirati u skladu sa rokovima utvrđenim u okviru paketa NATO ciljeva sposobnosti 2025.

Operativni cilj 2	Unapređenje integriteta u sistemu odbrane			
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Unaprijeđen normativni okvir u dijelu jačanja integriteta u MO i VCG i uspostavljen efikasan sistem edukacije u oblasti integriteta i prevencije korupcije	Postojeći normativni i institucionalni okvir djelimično usklađen sa međunarodnim i NATO standardima	Kontinuiran razvoj politika i unaprijeđen sistem edukacije u oblasti jačanja integriteta		Postojeći normativni i institucionalni okvir je u skladu sa međunarodnim i NATO standardima

Opis realizacije planiranih aktivnosti:

2.2.1. Donošenje novih i izmjene i dopune postojećih normativnih akata sa ciljem jačanja integriteta u sistemu MO i VCG.

Indikator rezultata: Ministarstvo odbrane usvojilo interne Smjernice za jačanje integriteta, spječavanje sukoba interesa i prevenciju korupcije u sistemu odbrane.

Realizovan.

2.2.2. Jačanje institucionalnog okvira za jačanje integriteta uz puni doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta na nivou Alijanse

Indikator rezultata: Ministarstvo odbrane uspostavilo održiv sistem edukacije u oblasti unapređenja integriteta i sprječavanja korupcije na nivou MO i VCG.

Realizovan.

Indikator rezultata: Broj realizovanih obuka na temu jačanja integriteta i sprječavanja korupcije na nivou MO i VCG

Realizovan.

Preporuka: Nastaviti sa realizacijom obuka u ovoj oblasti. Organizovano je više internih obuka na temu izgradnje i jačanja integriteta i prevencije korupcije za zaposlene u Ministarstvu odbrane i Vojske Crne Gore, a takođe, prvi put je organizovana obuka na ovu temu za visoko rukovodni kadar u MO.

U okviru Strateškog cilja 3: **Očuvanje mira i bezbjednosti u regionu i svijetu** Akcionim planom 2023-2026 utvrđena su dva operativna cilja, a tokom perioda izvještavanja fokus je bio na operativnom cilju 1:

Operativni cilj 1		Unapređenje sposobnosti za odgovor na prepoznate asimetrične izazove, rizike i prijetnje		
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Prilagođen strateški, normativni i institucionalni okvir za odgovor na prepoznate asimetrične izazove, rizike i prijetnje	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja	Učešće u misijama i operacijama NATO, UN i EU odvija se u kontinuitetu i u skladu sa Odlukama Skupštine Crne Gore		Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir inoviran i usklađen sa zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja i primjenjuje se u potpunosti

Opis realizacije planiranih aktivnosti:

3.1.1. Doprinos Crne Gore bezbjednosti u regionu i svijetu.

Indikator rezultata: Ukupan broj kontingenata i broj lica angažovanih u misijama i operacijama NATO, UN i EU.

Realizovan.

Preporuka: Ova aktivnost sa indikatorom rezultata se odvija kontinuirano (KFOR, NMI, EUTM, EU ATALANTA, UN MINURSO, eVA Bugarska i Letonija). U 2024. godini angažovano je 95 pripadnika i 10 pripadnica VCG. Nastaviti sa realizacijom u skladu sa odlukama Skupštine Crne Gore.

Indikator rezultata: Doprinos međunarodnim fondovima i programima koji imaju za cilj jačanje bezbjednosnih kapaciteta i sposobnosti u svijetu.

Realizovan.

Preporuka: Nastaviti sa realizacijom, u skladu sa potrebama i zahtjevima.

U okviru Strateškog cilja 4: **Razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sposobnosti za krizno upravljanje**, Akcioni plan 2023-2026 je utvrdio dva operativna cilja:

Operativni cilj 1		Razvoj sistema kriznog upravljanja		
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Stvaranje normativnih i institucionalnih uslova za razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sistema upravljanja krizama u Crnoj Gori	Postojeći normativni i institucionalni okvir nije adekvatan za razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sistema upravljanja krizama u Crnoj Gori	Nijesu donešena strateška i normativna dokumenta		Donešena i usvojena potrebna strateška i normativna dokumenta i uspostavljen institucionalni okvir koji omogućava razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sistema kriznog upravljanja u Crnoj Gori
Indikator učinka b)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Dostizanje interoperabilnosti u okviru NATO sistema upravljanja krizama	Sistem upravljanja krizama nije kompatibilan sa NATO sistemom upravljanja krizama	Sistem upravljanja krizama nije u potpunosti kompatibilan sa NATO sistemom upravljanja krizama		Sistem upravljanja krizama kompatibilan sa NATO sistemom upravljanja krizama.

Opis realizacije planiranih aktivnosti:

4.1.1. Analiza propisa iz oblasti upravljanja krizama.

Indikator rezultata: IRG analizirala propise koji tretiraju oblast upravljanja krizama i dostavila izvještaj koji sadrži prijedlog o jedinstvenom normativnom uređenju ove oblasti.

Nije realizovan.

Preporuka: Obrazovati novu IRG koja će izvršiti analizu propisa iz predmetne oblasti na osnovu koje bi se utvrdila potreba za donošenjem novih propisa ili izmjenama i dopunama postojećih. U prvj

polovini 2025. godine, Vlada je formirala IRG koja će izvršiti reviziju strateških i normativnih akata u oblasti nacionalne bezbjednosti.

4.1.3. Usklađivanje normativnog okvira za upravljanje krizama

Indikator rezultata: Skupština donijela i usvojila normativni okvir koji reguliše oblast upravljanja krizama.

Nije realizovan.

Preporuka: Nakon revizije strateških i normativnih akata, pristupiti izradi normativnog okvira u oblasti upravljanja krizama.

Indikator rezultata: Identifikovana kritična infrastruktura

Djelimično realizovan.

Preporuka: Na osnovu Zakona o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture (Sl.list br 72/19) i Pravilnika kojim su prepoznate nadležnosti i ovlašćenja institucija koje treba da identifikuju kritičnu infrastrukturu, (usvojen 16.12.2024. godine), nastaviti proces donošenja Odluke od strane Vlade o definisanju nacionalne kritične infrastrukture.

Indikator rezultata: Vlada usvojila kriterijume o kritičnoj infrastrukturi.

Realizovan.

Preporuka: Na osnovu Uredbe o sektorskim kriterijumima za određivanje kritične infrastrukture koju je Vlada Crne Gore donijela 22.04.2021. godine nastaviti proceduru identifikacije kritične infrastrukture u Crnoj Gori.

Operativni cilj 2		Razvoj civilne spremnosti i otpornosti		
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir za razvoj civilne spremnosti i otpornosti	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir ne omogućava potreban nivo civilne spremnosti i otpornosti društva	Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir		Donešena i usvojena sva ključna strateška i normativna dokumenta i uspostavljen adekvatan institucionalni okvir za razvoj civilne spremnosti i otpornosti.
Indikator učinka b)	Početno stanje	Stanje na kraju 2024. godine	TREND	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana
Unaprijeđen nivo civilne spremnosti i otpornosti društva	Koncept civilne spremnosti i otpornosti u fazi razvoja	Unaprijeđena civilna spremnost nadležnih državnih organa učešćem na nacionalnim i međunarodnim vježbama		Civilna spremnost i otpornost društva na nivou koji omogućava pružanje adekvatnog odgovora u različitim kriznim situacijama.

Opis realizacije planiranih aktivnosti:

4.2.3. Unapređenje institucionalnih kapaciteta za razvoj civilne spremnosti i otpornosti društva.

Indikator rezultata: Definisane zone na moru i nadležnosti za traganje i spašavanje na moru.

Realizovan.

Indikator rezultata: Realizovane interresorne vježbe i obuke, sa ciljem razvoja civilne spremnosti i provjere spremnosti institucija za reagovanje u kriznim situacijama, vanrednom i ratnom stanju

Realizovan.

Preporuka: Nastaviti sa realizacijom u skladu sa planovima i programima saradnje.: Tokom 2024. godine realizovane su sljedeće aktivnosti:

- U okviru IPA programa koji se odnosi na zaštitu od poplava i upravljanje rizikom od šumskih požara – IPA FF, realizovana je terenska vježba na temu gašenja šumskih požara, 18. do 22. mart 2024. godine, Skoplje, Republika Sjeverna Makedonija, na kojoj su učestvovali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, Crvenog krsta Crne Gore, službi zaštite i spašavanja i predstavnik Uprave policije (ukupno 35 predstavnika).
- U okviru projekta RESCOMM – RESilient COMMunities (Otporne zajednice), koji se implementirao u okviru Programa prekogranične saradnje BiH – Crna Gora, 3. jula 2024. godine u Beranama, sprovedena je prekogranična terenska vježba na temu spašavanja od šumskih požara i poplava. Iz Crne Gore, na vježbi je učestvovalo ukupno 105 predstavnika Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a, Uprave policije, Crvenog krsta Crne Gore i predstavnici 15 službi zaštite i spašavanja (Mojkovac, Kolašin, Bijelo Polje, Pljevlja, Kotor, Tivat, Herceg Novi, Plužine, Nikšić, Šavnik, Žabljak, Berane, Rožaje, Plav i Gusinje).
- U okviru projekta FloodNorthALB – Upravljanje složenim poplavama u Sjevernoj Albaniji kroz prekograničnu podršku zemlje domaćina i zajedničku saradnju, Crna Gora je učestvovala na štabnoj vježbi, na temu reagovanja u slučaju poplava, koja je sprovedena 26. novembra 2024. godine u Tirani, Republika Albanija. Na vježbi su učestvovala tri predstavnika iz Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a.
- Radi testiranja nacionalnog plana zaštite i spašavanja od požara, kao i radi provjere postupanja u slučaju požara, na nacionalnom i lokalnom nivo, 17. maja 2024. godine u Rogamima kod Podgorice, održana je nacionalna terenska vježba na temu gašenja šumskih požara i požara na otvorenom prostoru. Na vježbi su učestvovali predstavnici Direktorata za zaštitu i spašavanje MUP-a i vatrogasci-spasioci iz službi zaštite i spašavanja Glavnog grada Podgorice, Prijestonice Cetinje i opština Ulcinj, Bar, Tivat i Berane. Ukupno 20 učesnika.

4. TABELARNI PRIKAZ REALIZACIJE MJERA IZ AKCIONOG PLANA DOSPJELE NA REALIZACIJU U 2024. GODINI

Ukupno je 27 indikatora rezultata dospjelo na realizaciju tokom 2024. godine.

Realizovano: 13

Djelimično realizovano: 3

Nerealizovano: 11

STRATEŠKI CILJ 1	Zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nezavisnosti Crne Gore						
Operativni cilj 1	Razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore						
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana					
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir	Postojeći strateški, normativni i institucionalni nije prilagođen i usklađen sa novonastalim promjenama u geostrateškom okruženju Crne Gore	Donešena i usvojena ključna strateška dokumenta, normativni i institucionalni okvir usklađen sa nacionalnim potrebama i obavezama koje proizilaze iz članstva u NATO i primjenjuje se u potpunosti					
Indikator učinka b)	Početno stanje	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana					
Omogućen planirani razvoj i modernizacija Vojske kroz obezbjeđenje potrebnih finansijskih sredstava	1.43 % BDP za sistem odbrane, struktura budžeta Ministarstva odbrane neodgovarajuća (administrativni troškovi/operativni troškovi/opremanje i modernizacija)	Dostignuta projektovana vrijednost izdvajanja BDP za sistem odbrane, struktura budžeta i procenat izdvajanja iz budžeta odbrane za opremanje i modernizaciju Vojske Crne Gore u skladu sa Planom investiranja u odbranu Crne Gore 2019 – 2024. godine					
Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja 1	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Indikator rezultata	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/ utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka i novi rok
1.1.1. Implementacija, donošenje novih, izmjene i dopune	MO/GŠ	IV kvartal 2024.	Ministarstvo odbrane donijelo Doktrinu Vojske Crne Gore	Nije realizovan	Budžet	IV kvartal 2025.	

važećih strateških i drugih planskih dokumenata za razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore i njihova implementacija	MO/ MVP, MJU, MUP, UP i ANB	IV kvartal 2024.	Vlada donijela Strategiju za sprječavanje hibridnih prijetnji	Nije realizovan	Budžet	IV kvartal 2025.	
1.1.2 Usklađivanje normativnog okvira za razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore	MO	II kvartal 2023	Skupština donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci Crne Gore	Nije realizovan	Budžet	IV kvartal 2025.	U toku je realizacija postupka za Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci Crne Gore
	MO/GŠ	I kvartal 2024.	Donijeti podzakonski akti za sprovođenje Zakona o Vojsci Crne Gore	Nije realizovan	Budžet	IV kvartal 2025.	Podzakonski akti za spovođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vojsci Crne Gore donijeće se nakon donošenja pomenutih zakona.
	MO/GŠ	IV kvartal 2024.	Donijeti podzakonski akti za sprovođenje Zakona o odbrani Crne Gore	Nije realizovan	Budžet	IV kvartal 2025.	Podzakonski akti za spovođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani donijeće se nakon donošenja pomenutog zakona
	MO/GŠ	III Q 2023	Ministarstvo odbrane donijelo Formaciju Vojske Crne Gore	Nije realizovan	Budžet	IV kvartal 2025.	Kreirati preduslove da se tokom 2025. godine započne postupak pripreme nove Formacije Vojske Crne Gore, koja bi omogućila ostvarivanje novih ciljeva sposobnosti, te ispunjavanje misija Vojske.

1.1.3 Unapređenje kapaciteta za razvoj odbrambenih sposobnosti Crne Gore	MO/GŠ	II kvartal 2024.	Izvršena transformacija komandi i jedinica Vojske Crne Gore u skladu sa Odlukom Vlade o OFS i brojnoj veličini Vojske Crne Gore	Nije realizovan	Budžet	IV kvartal 2025.	Čeka se Odluka Vlade o OFS i brojnoj veličini Vojske Crne Gore
	MO/GŠ	IV kvartal 2024.	Vojni vazduhoplovni autoritet prepoznat od strane NATO-a kao nosilac i garant uspostavljenog, standardizovanog i implementiranog sistema plovidbenosti	Nije realizovan	Budžet	IV kvartal 2025.	
Operativni cilj 2	Jačanje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta						
Indikator učinka a)	Početno stanje		Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana				
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir za vršenje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih poslova	Strateški, normativni i institucionalni okvir ne omogućava puni razvoj vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta		Strateški, normativni i institucionalni okvir omogućava neophodni razvoj vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta i interoperabilnost sa NATO				
Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja 2	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Indikator rezultata	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/ Utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

1.2.1 Usklađivanje normativnog okvira za jačanje vojno obavještajnih, kontraobavještajnih i bezbjednosnih kapaciteta	MO	I kvartal 2024.	Skupština donijela Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vojno-obavještajnim i bezbjednosnim poslovima	Nije realizovan	Budžet	Nakon donošenja Zakona o imjenama i dopunama Zakona o odbrani i Vojscio Crne Gore.	
1.2.2 Unapređenje međuresorne saradnje u oblasti razmjene obavještajno-bezbjednosnih podataka	MO	IV Q 2023	Potpisani sporazumi o saradnji sa subjektima obavještajno-bezbjednosnog sektora (ANB, Državno tužilaštvo, Uprava prihoda i carina i dr.)	Djelimično realizovan	Budžet	IV kvartal 2025	
Operativni cilj 3	Unapređenje sistema sajber odbrane, bezbjednosti i sigurnosti						
Indikator učinka a)	Početno stanje		Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana				
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir nije usklađen sa zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja		Donešena i usvojena sva ključna strateška i normativna dokumenta i uspostavljen institucionalni okvir usklađen sa nacionalnim potrebama i zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja				
Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja 3	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Indikator rezultata	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/ Utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

1.3.1 Donošenje novih, izmjene i dopune važećih strateških i drugih planskih dokumenata za unapređenje sistema sajber odbrane, bezbjednosti i sigurnosti	MO	I – IV kvartal 2023-2026	Unapređenje sposobnosti Bezbjednosnog operativnog centra Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore (SOC) za odgovor	Realizovan	Budžet 575 000 EUR / Donacije 4 000 000 EUR		Nastaviti sa unapređivanjem sposobnosti u oblasti sajber odbrane, bezbjednosti i sigurnosti.
STRATEŠKI CILJ 2	Doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse						
Operativni cilj 1	Unapređenje nacionalnih sposobnosti za doprinos kolektivnom sistemu bezbjednosti						
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana					
Strateški, normativni i institucionalni okvir omogućava puni doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir u potpunosti ne omogućava doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir inoviran i usklađen za omogućavanje punog doprinosa razvoju sposobnosti i kapaciteta Alijanse					
Indikator učinka b)	Početno stanje	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana					
Nacionalni proces planiranja odbrane usklađen sa procesom planiranja u NATO (NDPP)	Nacionalni proces planiranja odbrane djelimično usklađen sa zahtjevima iz procesa planiranja odbrane u NATO (NDPP)	Nacionalni proces planiranja odbrane omogućava balansirani razvoj nacionalnih sposobnosti i sposobnosti neophodnih za doprinos kolektivnom sistemu odbrane					
Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja 1	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Indikator rezultata	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/ Utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
	MO/GŠ	IV kvartal 2024.	Izvršeno opremanje lakim oklopnim vozilima, borbenim sredstvima i sistemima čime je unaprijeđena mobilnost, vatrena	Djelimično realizovan	Sredstva iz kredita: 6 600 000 EUR	Nastaviti sa aktivnostima do pune realizacije.	S obzirom da je od 65 kupljenih do sada isporučeno 61 vozilo, nastaviti sa primanjem preostalih vozila.

2.1.1 Unapređenje kapaciteta za doprinos kolektivnom sistemu bezbjednosti			moć i zaštita dijela deklariranih jedinica na nivou zahtijevanom kroz NATO paket Ciljeva sposobnosti		Zadnja rata kredita za nabavku ovih vozila isplaćena je u 2024. godini.		Predstoji ugradnja DUOS stanica.
	MO/GŠ	IV kvartal 2024.	Deklarisane jedinice Vojske Crne Gore ocijenjene i sertifikovane u skladu sa NATO standardima	Realizovan	Sredstva potrošena iz Budžeta MO: 5.227,04 EUR		
	MO/GŠ	U kontinuitetu ³	Afiliacija jedinica Vojske Crne Gore u sastav NATO snaga	Realizovan	Budžet		
	MO/GŠ	U skladu sa rokovima definisanim u NATO paketu Ciljeva sposobnost	50% jedinica KoV opremljeno i osposobljeno za angažovanje u NATO vođenim misijama i operacijama	Realizovan	Budžet		
	MO/GŠ		10% jedinica KoV osposobljeno i opremljeno za stalno („održivo“) angažovanje u NATO misijama i operacijama	Realizovan	Budžet		

³ U skladu sa zahtjevima doprinosa NATO strukturi snaga.

Operativni cilj 2	Unapređenje integriteta u sistemu odbrane						
Indikator učinka	Početno stanje	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana					
Unaprijeđen normativni okvir u dijelu jačanja integriteta u MO i VCG i uspostavljen efikasan sistem edukacije u oblasti integriteta i prevencije korupcije	Postojeći normativni i institucionalni okvir djelimično uskladđen sa međunarodnim i NATO standardima	Postojeći normativni i institucionalni okvir je u skladu sa međunarodnim i NATO standardima					
Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja 2	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Indikator rezultata	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/ Utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
2.2.1 Donošenje novih i izmjene i dopune postojećih normativnih akata sa ciljem jačanja integriteta u sistemu MO i VCG	MO	IV kvartal 2023	Ministarstvo odbrane usvojilo interne Smjernice za jačanje integriteta, spječavanje sukoba interesa i prevenciju korupcije u sistemu odbrane	Realizovan	Budžet		
2.2.2 Jačanje institucionalnog okvira za jačanje integriteta uz puni doprinos razvoju sposobnosti i kapaciteta na nivou Alijanse	MO	IV kvartal 2024.	Ministarstvo odbrane uspostavilo održiv sistem edukacije u oblasti unapređenja integriteta i sprječavanja korupcije na nivou MO i VCG	Realizovan	Budžet		
	MO/GŠ	Stalan zadatak	Broj realizovanih obuka na temu jačanja integriteta i sprječavanja	Realizovan			U 2024. godini organizovano je više internih obuka na temu izgradnje i jačanja integriteta i prevencije

			korupcije na nivou MO i VCG		Budžet		korupcije za zaposlene u Ministarstvu odbrane i Vojske Crne Gore, koje je pohađalo ukupno 106 polaznika. Takođe, prvi put je organizovana obuka na ovu temu za visoko rukovodni kadar u MO.
STRATEŠKI CILJ 3	Očuvanje mira i bezbjednosti u regionu i svijetu						
Operativni cilj 1	Unapređenje sposobnosti za odgovor na prepoznate asimetrične izazove, rizike i prijetnje						
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana					
Prilagođen strateški, normativni i institucionalni okvir za odgovor na prepoznate asimetrične izazove, rizike i prijetnje	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir nije u potpunosti usklađen sa zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir inoviran i usklađen sa zahtjevima savremenog bezbjednosnog okruženja i primjenjuje se u potpunosti					
Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja 1	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Indikator rezultata	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/ Utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
3.1.1 Doprinos Crne Gore bezbjednosti u regionu i svijetu	MO/GŠ, MUP/UP	Stalan zadatak	Ukupan broj kontingenata i broj lica angažovanih u misijama i operacijama NATO, UN i EU	Realizovan	Sredstva potrošena iz Budžeta MO: 2.747.294,16 EUR Sredstva potrošena iz Budžeta MUP: 163.435,20 EUR		Nastaviti sa učešćem u međunarodnim misijama i operacijama u skladu sa odlukama Skupštine Crne Gore.

	Vlada Crne Gore/ Generalni Sekretarijat Vlade	U kontinuitetu u skladu sa zahtjevima i potrebama	Doprinos međunarodnim fondovima i programima koji imaju za cilj jačanje bezbjednosnih kapaciteta i sposobnosti u svijetu	Realizovan	Budžet		
STRATEŠKI CILJ 4	Razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sposobnosti za krizno upravljanje						
Operativni cilj 1	Razvoj sistema kriznog upravljanja						
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana					
Stvaranje normativnih i institucionalnih uslova za razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sistema upravljanja krizama u Crnoj Gori	Postojeći normativni i institucionalni okvir nije adekvatan za razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sistema upravljanja krizama u Crnoj Gori	Donešena i usvojena potrebna strateška i normativna dokumenta i uspostavljen institucionalni okvir koji omogućava razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sistema kriznog upravljanja u Crnoj Gori					
Indikator učinka b)	Početno stanje	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana					
Dostizanje interoperabilnosti u okviru NATO sistema upravljanja krizama	Sistem upravljanja krizama nije kompatibilan sa NATO sistemom upravljanja krizama	Sistem upravljanja krizama kompatibilan sa NATO sistemom upravljanja krizama.					
Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja 1	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Indikator rezultata	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/ Utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka

4.1.1. Analiza propisa iz oblasti upravljanja krizama	IRG ⁴	IV Q 2023	IRG analizirala propise koji tretiraju oblast upravljanja krizama i dostavila izvještaj koji sadrži prijedlog o jedinstvenom normativnom uređenju ove oblasti	Nije realizovan	Budžet	Nastaviti sa aktivnostima do pune realizacije.	Obrazovati novu IRG koja će izvršiti analizu propisa iz predmetne oblasti na osnovu koje bi se utvrdila potreba za donošenjem novih propisa ili izmjenama i dopunama postojećih. U prvoj polovini 2025. godine, Vlada je formirala IRG koja će izvršiti reviziju strateških i normativnih akata u oblasti nacionalne bezbjednosti.
4.1.3. Usklađivanje normativnog okvira za upravljanje krizama	IRG	II kvartal 2024.	Skupština donijela i usvojila normativni okvir koji reguliše oblast upravljanja krizama	Nije realizovan		<u>Nastaviti sa aktivnostima do pune realizacije.</u>	Nakon revizije strateških i normativnih akata, pristupiti izradi normativnog okvira u oblasti upravljanja krizama.
	MUP u saradnji sa nadežnim organima	I kvartal 2024. Novi rok: IV kvartal 2024.	Identifikovana kritična infrastruktura	Djelimično realizovan		IV kvartal 2025	
	MUP u saradnji sa nadežnim organima	II kvartal 2024. Novi rok: IV kvartal 2024	Vlada usvojila kriterijume o kritičnoj infrastrukturi	Realizovan		.	

⁴ Interresorna radna grupa za analizu propisa Crne Gore koji uređuju postupanja u situacijama koje mogu izazvati krizu, Rješenje ministra odbrane br. 12-040/21-7670/7 od 7. decembra 2021. godine.

Operativni cilj 2	Razvoj civilne spremnosti i otpornosti						
Indikator učinka a)	Početno stanje	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana					
Unaprijeđen strateški, normativni i institucionalni okvir za razvoj civilne spremnosti i otpornosti	Postojeći strateški, normativni i institucionalni okvir ne omogućava potreban nivo civilne spremnosti i otpornosti društva	Donešena i usvojena sva ključna strateška i normativna dokumenta i uspostavljen adekvatan institucionalni okvir za razvoj civilne spremnosti i otpornosti					
Indikator učinka b)	Početno stanje	Stanje na kraju sprovođenja Akcionog plana					
Unaprijeđen nivo civilne spremnosti i otpornosti društva	Koncept civilne spremnosti i otpornosti u fazi razvoja	Civilna spremnost i otpornost društva na nivou koji omogućava pružanje adekvatnog odgovora u različitim kriznim situacijama					
Aktivnost koja utiče na realizaciju operativnog cilja 2	Nadležne institucije - nosioci aktivnosti	Rok nosiocu aktivnosti	Indikator rezultata	Status realizacije indikatora rezultata	Planirana/ Utrošena sredstva	Novi rok i obrazloženje	Preporuka
4.2.3 Unapređenje institucionalnih kapaciteta za razvoj civilne spremnosti i otpornosti društva	IRG	IV kvartal 2024.	Definisane zone na moru i nadležnosti za traganje i spašavanje na moru	Realizovan	Budžet		
	MUP, MO	U kontinuitetu	Realizovane interresorne vježbe i obuke, sa ciljem razvoja civilne spremnosti i provjere spremnosti institucija za reagovanje u kriznim situacijama, vanrednom i ratnom stanju	Realizovan.	Sredstva potrošena iz Budžeta MUP-a 1.960,00 EUR; Sredstva iz EU projekata 19.683,00 EUR.		Nastaviti sa realizacijom u skladu sa planovima i programima saradnje.

5. PREPORUKE ZA NAREDNI PERIOD

Fokus staviti na dalji razvoj odbrambenih sposobnosti i kapaciteta Crne Gore, što podrazumijeva implementaciju aktuelnih i donošenje novih, odnosno izmjene i dopune važećih strateških i drugih planskih dokumenata, kao i usklađivanje normativnog okvira u oblasti odbrane.

Načelno, preporuka je da se, u mjeri mogućeg, realizacija svih aktivnosti koje nisu realizovane do kraja 2024. godine, prenese na period do kraja IV kvartala 2025. godine, te da se sinergijskim djelovanjem svih relevantnih organa državne uprave značajno doprinese ispunjavanju ciljeva ovog strateškog dokumenta, odnosno ulože dodatni naponi na dalji razvoj strateških i normativnih akata, potrebnih za jačanje odbrambenih sposobnosti Crne Gore, što je od posebne važnosti u aktuelnom geostrateškom okruženju.

Kroz rad Interesorne radne grupe za reviziju strateških i normativnih dokumenata u oblasti nacionalne bezbjednosti, sagledati potrebe i mogućnosti donošenja odgovarajućih normativnih akata u cilju dalje izgradnje i uređenja nacionalnog sistema upravljanja krizama. Time će se stvoriti neophodni uslovi za dalji razvoj ove oblasti od značaja na bezbjednost i odbranu Crne Gore, imajući u vidu trenutne geopolitičke trendove i bezbjednosne izazove, rizike i prijetnje.

Najveći izazovi mogu se očekivati u dijelu ispunjavanja aktivnosti i indikatora rezultata u okviru Strateškog cilja 1 i Strateškog cilja 4. Nerealizacija planiranih aktivnosti iz Akcionog plana 2023-2026 može imati negativan uticaj na sposobnosti Crne Gore za zaštitu suvereniteta, teritorijalnog integriteta i nezavisnosti, odnosno razvoj otpornosti, civilne spremnosti i sposobnosti za upravljanje krizama.

Aktuelna geostrateška dešavanja, kako na tlu Evrope, tako i na Srednjem Istoku, uz dinamične političke promjene u svijetu, dodatno upozoravaju na posljedice koje mogu nastati usljed neuspjeha realizacije opisanih aktivnosti utvrđenih ovim Akcionim planom, što može imati diversifikovane implikacije ne samo na nacionalni, već i regionalni nivo.

Takođe, u cilju pune realizacije Akcionog plana za implementaciju Strategije odbrane Crne Gore 2023-2026 neophodno je uložiti dodatne napore za realizaciju planiranih aktivnosti i sinergijsko djelovanje nadležnih institucija.